

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Quomodo discubentes bibendo illudere possimus. Cap. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](#)

quo aer ingredi possit, vnde esset cōtra secundum axio-
ma, ratione igitur vacui, & quia non grauius corpus,
non cadit in craterem. Si vero quis in fundo vasis A te-
rebrauerit, quo aditus aeri pateret, nulli dubium esset,
quin aqua in craterem non descenderet. Si vero etiam
AB vas aliquo leui liquore repletum esset, & crater gra-
uior, neq; suo loco dimouerentur. Sit igitur vas AB vi-
no repletum, inuersumq; eius os B in cratera aquæ ple-
no, dico vtrumq; liquorem suo loco immorari, neq; in-
uicem commisceri: nam si vinum descēderet, vel opor-
teret vacuum esse in corpore A, vel graue ascendere ex
vase C D, quod esset cōtra naturam grauitatis, & secun-
dum axioma, scilicet quod graue ascenderet, & leue de-
scenderet, non igitur ē suis locis dimouentur. Ex hoc il-
lud euenit, quod sāpe ganeonibus, & bibacibus facili-
tur, qui in cyathum aqua semiplenum, vinum frillatum
infundunt, & planè, vsque donec vas repleatur, & adeo
cohārent simul, vt sola linea eos liquores distingueat.
Et qui vinum citius frigidum reddere querunt, phia-
lam vino plenam, in vas aqua plenum sumergunt,
inuerso ore, & sub aquis comprimunt: nam quum aqua
vini superficiem contingit, & simul cōmiseri non pos-
sunt, & cito frigefacit vinum: quum necesse sit vsque ad
aquæ superficiem eleuando citissimè phiala reuolu-
tur, potum ministret, & repleatur, & in eundem locum
postea redeat. Ex hoc corolario contra eos inuehimut,
qui bibentes prius aquam, postea vinum infundunt:
nam quia vinum leuius est, aqua grauior, vix misceri
possunt. Vnde principio vinum meracius bibunt, mox
dilutius, postremo aquam. In magnatū mensis vinum
prius in cyatho portigunt, aquam mox infundunt, ve-
sui ponderis aqua cum vino remista descēdat, & æqua-
lem gustui saporem repræsentet. Iubet Theophratus
prius infundi vinum, mox aquam.

Quomodo discubentes bibendo illudere possimus.

C A P. II.

IN amicorum symposijs, si voluerimus conuias hu-
ius causæ ignaros iucunda simulatione deludere, po-
terimus

terimus bibendo prouocare eiusmodi cyatho. Sit scyphus infundibuli forma, patulum os supra habeat, inferius pyramidaliter coarctetur, iungaturq; vitreæ pilæ per angustum os. Primo aqua infunditur, quoad pila tota repleatur, mox vinū adiungimus paulatim, quod oris angustia nō remiscetur, & aqua grauis, vinum vero leue, qui prius biberit meracum bibet, socio mox porrigas, qui bibat, nam bibendo puram aquam potabit. Ac si socius ad idem certamen te prouocabit, & prius vult, vt tu bibas: reple pilam cyathi vino, & aquam supra infunde, & eum varijs colloquijs remorator: nam per angustum os aqua descendet, & tantundem vini ascendet paulatim, videbisq; per medium aquæ vinū ascendere, & aquam descendere per medium vini, & ima petere, & loca permutantur, vbi aquam descendisse noueris, vinumque ascendisse, bibe tu, quia vinum bibis, amicus aquam. Hinc evenit, vt non sine maximo bibentium incommodo, quum vinū cretaceis in vasculis, vel æncis male clausis putoe immergimus, refrigerandi causa, aqua grauior, per minimum spiraculum subiens, vinum egredi cogit, expellitque, paruoq; temporis momento vas aqua repletur, vinum euaneat, vt ne aqua tantillum vini resipiat: ob id os solertius claudatur.

Quomodo vinum aqua misum separatur.

C A P. III.

EX his facile duo ostendemus, & quod graue corpus intra vas vitreum clausum, habens suum os submersum intra leuius corpus liquidum, mutuo cedunt, & leuius ascendet, grauius descendet, fine alterius impedimento, quod ex superioribus principijs demonstrabimus. Sit vitreum vas AB inuersum aqua plenum, que grauior est vino, cuius os B intra vas CD, submersum sit, vino plenum, sunt enim corpora sibi mutuo cedentia, vt diximus, dico aquam descendere in vas CD, & vinum ascendere in vas AB, vbi prius steterat aqua. Aqua enim, quia contenta vase AB, quæ grauius est, premis vinum in vase CD, quod est leuius, & quia corpus non intercedit inter utrumque aqua ex una parte descendit in vas CD, & vinum ex alia ascendet in A B. Quid